

Jonas Rasmussen

MÖGÖTTED A SÖTÉTBEN

– részletek

1. Földrengés a bőr alatt egy fél életen át tartó éjszaka után. Az összeszoruló mellkas belső remegése. A rendülő föld elárul. Kényszer hozott ide, hogy meghallgasd néma szavaimat. Mögötted, hátul, a sötétben, egy sarokban állok. Eltökéltégem mozgat, amikor felhúzod magad után a padlásfeljárót: eluralodik a kongó, sötét, üres csönd.

17. Nézlek. Mögötted állok, mögötted a sötétben. Én te lehetek, te én lehetsz. Ezt talán nem is tudod; ülsz, és üveges tekintettel bámulsz. A sötétben feloldódnak a körvonalak, s te velük lebegsz. A sötétség nyelve az, mit látni kezdesz, gondolataid nyomdafestéke, mielőtt szavakká alakulnak. Tested csupán burokként veszi körbe azt, ami élt – most kongó, üres, akár egy öreg fűzfa. A padlás oromfalának ablakát bámulod. A padlás egy raktártér, úgy, ahogy a test is cipeli végtelen tartalmát. A pillantásod végtelen, mert semmit nem lát. Hatalmas pupillák a sötétben. Miközben idejöttél, mielőtt leültél helyedre a kartondobozon, úgy, ahogy mások valóság-kincseiket rejtik el itt, a padlásan, magadhoz értél, hogy érezd önmagad. A sötétség most megsejti remegésedet, halántékodon a verítékcsöppeket. A hátad mögötti árnyék téged néz, s te hallgatni vagy kénytelen sötét beszédét. Kénytelen vagy kiválni a sötétből.

18. Férfi és nő vagy, és sem férfi, sem nő – egyszerre mindez. Nem váltál ketté és nem kettőzted meg önmagad, micsoda szégyen, még ez is. E szavaknál eszmélsz először, hogy valaki idebent jelenvalóbb, mint te magad. Nem fordulsz meg, hogy láss engem, de hangom, alig kiejtett szavaim egyre jönnek

a hátad mögötti sötétből, a szűkös raktártér sarkából. Előregörnyedsz, összekulcsolt kezeidet térdeid közé szorítod. Az ablakrésből szivárgó fény megvilágítja kezed, melled és homlokod, mely mintha belülről fénylene, akár a jeges tompa fém. Nem nyitod ki az ablakot. Azt sem tudom, hogy megpróbálsz-e.

24. Otthon – névtelen lakóhelyek. Ellentmondásos küzdelmed a hangtalan hazaérkezésért. Beszorultál a föld, a horizont, a szivárvány, a horizont közé. Leszűkített világegyetem a homlok, halánték, tarkó, halánték között. Tartsd a fejedben, érezd át tömör súlyát: annyit nyom, mint két gondolat és egy szerelem. Úgy hitted, szereted önmagad, de biztosan már nem tudhatod. Nem; hangja s önnön hangod már összeolvad. Nem tudod, melyik gondolat a tied, s mi az, ami a hátad mögött hangzott el a sötétben – kié a fájdalom. Csak úgy menekülsz, ha a sötétséget hallgatod, s olvasol a fekete mélységből. Mielőtt innen elindulsz, te én leszel.

46. Kapkodó tekinteted. Félsz az emberek szemébe nézni, nehogy meglássanak. Nehogy a középpontba kerülj s rád figyeljenek. Megrémít a karmester és a matador – a rendfenntartó és a gyilkos – hasonlósága: a hiúság. A csönd komponistája összesűríti a hangokat és kifacsarja az életből a könnyeket. Verítékcsöpp a halántékodon. Milyen kézzelfogható.

51. Homlokát homlokomnak támasztja ő, a kimondhatatlan – a határvonal közös. Közlelebb már nem jöhetek. Napkelte. A reggel millió fényes nagykövete. A mennyország egy szeglete itt egyensúlyozik, a mellkasomon billeg. Felfogni nem tudom, de érzem, súlya van. Fény formájában landol a mellemen, kezemen, homlokomon. Átlát a sötét álarcon. Hangtalan hazaérkezés. Nincs válaszom.

PAP Vera-Ágnes fordítása

Jonas Rasmussen (1975) svéd költő, író, műfordító. A Lundi Egyetemen szerzett oklevelet összehasonlító irodalomból és kreatív írásból, majd a Kristianstadi Főiskola tanára volt. Számos dán költőt fordított svéd nyelvre. Ez ideig öt saját kötetet jelent meg, ebből három álnéven. Itt megjelent művei a „Mögötted a sötétben” (*Ur mörkret över axeln*, 2013) című kötetéből valók, amelyet Sara Sum Jansson álnéven jelentetett meg. A prózavers-folyam a XIX. századi svéd írónő, Victoria Benedictsson *Ur mörkret* („A sötétségből”) című novellájára reflektál. Itt a kötet első és utolsó, valamint néhány, motívumaiban és tematikájában illeszkedő versét emeltük ki.